

ROTTERDAMSKA KONVENCIJA

Cilj Roterdamske konvencije je promovisanje zajedničke odgovornosti i saradnje između Ugovornih strana u međunarodnoj trgovini određenim opasnim hemikalijama i pesticidima radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od potencijalnih oštećenja i doprinijeti njihovoj ekološki sigurnoj upotrebi, olakšavanjem razmjene podataka o njihovim svojstvima, utvrđivanjem nacionalnog procesa odlučivanja o njihovom uvozu i izvozu i prenošenjem tih odluka Ugovornim stranama.

Konvencijom su obuhvaćene 52 opasne hemikalije (35 pesticida, 16 industrijske hemikalije i 1 hemikalija koja pripada u oba dvije kategorije) koje su zabranjene ili strogo ograničene od strane Ugovornih strana radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša, navedenih u Aneksu III. Konvencije. Hemikalija može biti čista tvar ili smjesa koja sadrži supstancu.

Konvencija omogućava državama da odluče da li žele dozvoliti uvoz opasnih hemikalija i pesticida navedenih u Aneksu III. Konvencije, što se postiže razmjenom informacija kroz pravno obavezujući postupak davanja saglasnosti (postupak izričitog pristanka (PIC postupak)). Drugi postupak je postupak obavijesti izvoza (notifikacije) za sve druge hemikalije koje je zemlja izvoznica zabranila ili strogo ograničila proizvodnju, odnosno upotrebu, a koje nisu na popisu Aneksu III. Konvencije. Obavijest o izvozu mora sadržavati posebne informacije navedene u Aneksu V. Konvencije.

Konvencijom se promovira razmjena informacija i zahtijeva da strana izvoznica pri izvozu hemikalija u profesionalne svrhe osigura uvozniku sigurnosno-tehnički list i obilježavanje hemikalija u skladu GHS sistemom (Globalno harmonizovani sistem-sistem UN - na način na koji je taj sistem primijenjen u Europskoj uniji) koje su strogo ograničene ili zabranjene u zemlji izvoznici.

Konvencija se ne primjenjuje se na: narkotike i psihotropne tvari; radioaktivne materijale; otpad; hemijsko oružje; farmaceutske proizvode, uključujući lijekove i veterinarske lijekove; hemijske tvari koje se koriste kao prehrambeni aditivi; hranu; hemijske tvari u količinama koje vjerovatno ne utiču na ljudsko zdravlje ili okoliš, pod uslovom da se uvoze: u svrhu istraživanja ili analize; ili od strane pojedinca za ličnu primjenu u količinama koje su razumne za tu primjenu.

PROPISI

1. U Bosni i Hercegovini

- **Odluka o Ratifikaciji Roterdamske konvencije o proceduri prethodnog obavještenja o saglasnosti za promet nekih opasnih hemikalija i pesticida u međunarodnoj trgovini** („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 14/06),
- **Odluka o imenovanju državnog tijela za koordinaciju provođenja Roterdamske konvencije o proceduri prethodnog obavještenja o saglasnosti za promet nekih opasnih hemikalija i pesticida u međunarodnoj trgovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 15/10)

2. Propisi u Federaciji Bosne i Hercegovine

- **Zakon o hemikalijama** („Službene novine Federacije BiH“, broj 77/20)

Ovim zakonom uređuje se klasifikacija, obilježavanje i pakovanje hemikalija; sigurnosno-tehnički list; obavljanje djelatnosti sa hemikalijama; Integralni inventar hemikalija; ograničenja i zabrane hemikalija; uslovi za uvoz i izvoz hemikalija; stavljanje deterdženata na tržište; integrirano upravljanje hemikalijama; nadzor i druga pitanja od značaja za sigurno upravljanje hemikalijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

- **Odluka o zabrani i ograničenju uvoza, proizvodnje, prometa i upotrebe određenih opasnih industrijskih hemikalija u Federaciji Bosne i Hercegovine** („Službene novine Federacije BiH“ broj 52/16 i 47/19).

3. Propisi u Republici Srpskoj

- **Zakon o hemikalijama** („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 21/18)

Ovim zakonom uređuje se klasifikacija, obilježavanje i pakovanje hemikalija; bezbjednosno-tehnički list; obavljanje djelatnosti sa hemikalijama; Integralni inventar hemikalija; ograničenja i zabrane hemikalija; uslovi za uvoz i izvoz hemikalija; stavljanje deterdženata na tržište; integrisano upravljanje hemikalijama; nadzor i druga pitanja od značaja za bezbjedno upravljanje hemikalijama u Republici Srpskoj. Na osnovu Zakona usvojeni su podzakonski akti kojima se provodi ovaj zakon i navodimo neke od njih:

- **Pravilnik o sadržaju bezbjednosno-tehničkog lista** („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 104/18),
- **Pravilnik o uslovima za uvoz i izvoz hemikalija** („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/19),
- **Pravilnik o klasifikaciji, obilježavanju i pakovanju hemikalija** („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/20),

4. Propisi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine

Zakon o prometu otrova („Službeni List SFRJ“ br. 13/91).

U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine je u pripremi izrada Zakona o hemikalijama.

NADLEŽNI ORGANI

- **nadležni organ u BIH za provođenje Konvencije**

Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa (MVTEO) BiH je imenovano nadležni organ za provođenje Roterdamske konvencije u Bosni i Hercegovini.

- **entitetski i državni organi i Brčko distrikt BiH**

Uprava je obavezna koordinisati i saradivati s nadležnima državnim i organima entiteta i Brčko distrikta i to;

- **Federalnim ministarstvom zdravstva,**
- **Ministarstvom zdravlja i socijalne zaštite RS**
- **Odjelom za zdravstvo Brčko distrikta BiH,**
- **Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,**
- **Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS,**
- **Odjelom za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko distrikta BiH**
- **Sektorom za prirodne resurse, turizam i zaštitu okoliša u MVTEO BiH.**

Tim za koordinaciju sastavljen je od imenovanih osoba iz entitetskih ministarstava i Brčko distrikta BiH, koji zajedno s Upravom Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja provode Roterdamsku konvenciju putem obaveza i odredbi preuzetih ratifikacijom Konvencije.

U skladu s entitetskim Zakonom o hemikalijama provođenjem postupka prethodnog obavještenja, odnosno PIC postupka izvoznik hemikalije podnosi zahtjev entitetskom Ministarstvu, koje im izdaje potvrdu, odnosno saglasnost. Prilikom uvoza hemikalija za koje je propisan postupak prethodnog obavještenja, odnosno PIC postupak, entitetska ministarstva će u skladu s Zakonom o hemikalijama provoditi postupak u saradnji s Upravom Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja.

Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja prethodno izdanu saglasnost od nadležnih entitetskih organa za uvoz/izvoz hemikalija sa liste Konvencije prosljeđuje prema nadležnom organu Konvencije.

NADLEŽNOST CARINE

Carina u carinskim postupcima provjerava da li su pri uvozu/izvozu opasnih hemikalija i pesticida iste identifikovane i deklarirane u skladu s važećim zakonodavnim propisima u BiH, te da li su iste praćene svim potrebnim dokumentima izdanim od nadležnih organa.

Pri izvozu/uvozu opasnih hemikalija i pesticida pošiljku mora pratiti sigurnosno-tehnički list te moraju biti obilježene u skladu s važećim propisima u BiH.

KONTAKT

Za detaljnije informacije u vezi Roterdamske konvencije možete se obratiti Glavnoj kancelariji UIO, Sektor za carine, Odsjek za zaštitu intelektualne svojine, zabrana i ograničenja.